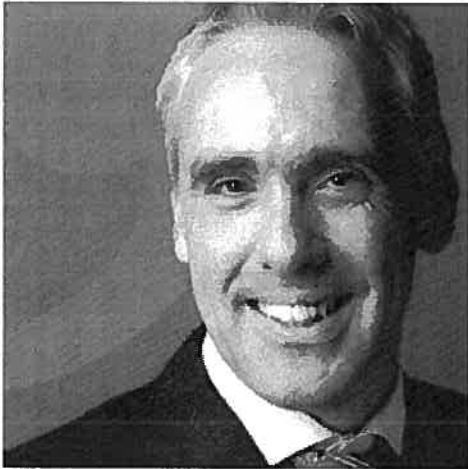

TEMPORA MUTANTUR

Door Aldo Verbruggen (mede-oprichter van Ad Informandum)

De kop treft mij als een mokerslag:

"Strafboete voor langstudeerder."

Nee, het is niet het voor de strafrechtsjurist onverteerbare pleonasme. Het is de vrees dat dit straffe voorstel zal worden ingevoerd met terugwerkende kracht – zoals zo veel rigide wetgeving deze dagen.

In 1980 begon ik mijn leven als student in Utrecht - mijn bul nam ik met enige tegenzin in 1987 in ontvangst. 6,5 Prachtige jaren had ik ervoor nodig het curriculum van de studie te doorlopen met slechts één afstudeerrichting. Onderwijs genoot ik de eerste jaren niet overvloedig. Het eerste college dat ik volgde was hier debet aan. Nadat ik de lange reis naar de treurige Uithof had ondernomen, werd ik in een steriele collegezaal geduwd, om in anonimiteit met een paar honderd andere studenten de professor vanaf een monitor te zien spreken. Ze las rechtsgeschiedenis voor uit het voorgeschreven materiaal. Dat vond ik niet direct een nuttige besteding van de dag. En die dagen waren kort,

want ik en mijn vriendjes sliepen doorgaans tussen 04.00 en 12.00 uur. We besloten alras de weinige uren, die van een dag restten, niet aan deze vorm van onderwijs te verkwisten. De conclusie dat een werkgroep een soort van mini college was lag in het verlengde en dus ook daarvoor voelden we ons geëxcuseerd. Met trots en uit volle borst zongen wij de welbekende regels uit het studentenlied:

*"Professor zullen wij het komend jaar niet zien,
tenzij op een borrel of partij,
misschien."*

Men legde er in die tijd nog eer in te lanterfant en te langstuderen. En de rechtenstudie was in ieder geval in die tijd nog flinterdun tijdens kandidaat- en basisdoctoraal. Om progressie te boeken die zich nipt onderscheidde van stilstand volstond het het bier 2 weken voor de tentamenperiodes te laten staan.

De studie en het recht grepen mij eerst in het einddoctoraal. Strafprocesrecht is constitutioneel recht en strafrecht is mensenrecht. Dat lag mij meer dan het civiele, waar de problematiek zich in 99% van de gevallen oplost in een geldbedrag. Het onderwijs werd gegeven op een aantrekkelijke locatie aan het Janskerkhof en eindelijk waren er docenten met een persoonlijke benadering en inspirerende visie. Dat laatste zie je deze dagen bij tal van universiteiten weinig – maar dat terzijde. Met de energie, die ik de voorgaande jaren onaangeroerd had, stortte ik mij op het strafrecht, dat me tot op de dag van vandaag is blijven fascineren. Met een clubje gelijkgestemden (nee, we waren geen "nerds *avant la lettre*") besloten we op een zeker moment dat dat jeugdige enthousiasme ook georganiseerde kanalisatie moest krijgen. Wat we precies wilden doen, was onzeker, maar in ieder geval zouden we studenten informatie verschaffen, die tijdens de colleges en de werkgroepen niet aan bod kwam, gerelateerd was aan

het strafrecht en het zogeheten "Ad Info arrest" was net geweest. *Voilà*, Ad Informandum was geboren! We regelden te hooi en te gras bijeenkomsten en verspreidden die heugelijke tijding met de stencilmachine van het WPI. Soms gingen die ook onverwacht niet door, omdat een raadsheer van de Hoge Raad weigerde in hetzelfde forum plaats te nemen als "die rooie rakker" (de thans hooggeleerde Freek Bruinsma). Het was wat rommelig, meestal de moeite waard en altijd gezellig. De meest precieze uit de club schreef op een bepaald moment zelfs statuten en ik bewaar nog vage herinnering aan het feit dat we op het punt stonden een heuse vereniging te worden. De meesten van ons zagen het nut daarvan evenwel niet in: als wij door afstuderen uitgespeeld zouden zijn, was dat immers toch ook het einde van het genootschap.

Hoe anders deze tijden. De sollicitantes (rond de 70% van de rechtenstudenten is vrouw, heb ik mij laten vertellen) zijn net 22, rondten in een jaar tijd 3 *masters* af en op het CV prijken doorgaans enige internationale stages. Ook de indrukwekkende lijst van nevenactiviteiten maakt dat je je als eenvoudige advocaat-partner nederig afvraagt wat toch maakt dat de kandidaat in spe bereid is jou te woord te staan en zich zelfs verwaardigt te overwegen voor jouw schamele kantoorje te komen werken. Het zijn mensen die hun tijd steeds weloverwogen en effectief aangewend hebben. Ze kunnen natuurlijk ook niet anders: studietijd en dito financiering is beperkt. En als je niet uitkijkt, krijg je een strafboete toe. Blij verrast was ik, toen op zekere dag mijn kantoor werd benaderd met het verzoek bij te dragen aan een studiegenootschap dat nog steeds Ad Informandum heette en ik geheel uit het oog verloren was. We hebben ons geen moment bedacht en direct geopteerd voor het hoofdsponsorschap. De naam mag niet veranderd zijn; de lading, die onder de vlag schuilgaat, beslist wel. Van een

rommelig clubje studenten heeft Ad Informandum zich ontwikkeld tot een welhaast professioneel georganiseerd gezelschap en een jaarlijks programma aan activiteiten waar je "u" tegen zegt. Ik heb er bij het bestuur op aangedrongen oud-oprichters de gelegenheid te geven deel te nemen aan de studiereizen, die naar Afrikaanse en Aziatische oorden blijken te gaan. Er is een keurig bestuur, dat zich ieder jaar vernieuwt en in Ad Info-uniform op kennismakingsgesprek komt en een heuse website, waarop de omvangrijke en heroïsche daden van de vereniging te bewonderen vallen. Daar steekt ons schamel clubje hobbyisten van destijds toch maar armzalig bij af. Tegelijkertijd vervult het mij van trots, dat dat kleine, lelijke eendje zich heeft ontwikkeld tot deze prachtige zwaan en vinden we het als kantoor nog altijd een eer om de hoofdsponsor van de vereniging te zijn.

Geheel in lijn met de nieuwe zakelijkheid is het prestigieuze symposium, dat in de tweede week van januari komend jaar zijn beslag zal krijgen. Het zou de moeite waard zijn er een week vrij voor te nemen. Dat doe ik niet, maar ik neem me voor op de eerste en de laatste dag aanwezig te zijn. Oude sfeer snuiven, nieuw elan proeven en volgens goed gebruik wat tijd vermorsen aan de bar.